

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Augustini in euangelium secundum Iohannem sermones
CXXIIII - Cod. Aug. perg. 47**

Augustinus, Aurelius

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Sermo CIII

[urn:nbn:de:bsz:31-64194](#)

in mundum, iterum relinquo mundum & uado ad patrem; plane credidim;
neq; enim propterea debet incredibile uideri. quia sic ad mundum uenient;
scit a patre ut non deserere patrem. & si cuadit ad patrem relinquo mundo.
ut non deserat mundum; scit enim a patre. quia de patre est; In mundum
uenit. quia mundo suum corpus ostendit. quod de uirgine adsumpsit.
Relinquit mundum corporaliter discessione. periret ad patrem hominis ascen-
sione. nō & mundum deseruit praesentiae gubernatione. **Incipit sermonem**
deo quod dicit. **DICUNT DISCIPULI EIUS.** ecce nunc
PALAM LOQUERIS. usq; ad id. sed confidite ego uici mundū

Dualererant discipuli xp̄i. quando cum eis ante passionem loquebā^s
magna cum paruis. sed sicut oportebat ut magna diceantur
& paruis. quia non dum accepto sp̄u sc̄o quem ad modum eum post
eius resurrectionem uel ipso insufflante uel desuper accepimus
humana magis quam diuina sapiebant. Multis indicis per totum euangelium
declaratur; unde & hoc est quod in ista lectio dixerunt. artē
euangelista; dicunt discipuli eius. Ecce nunc palam loqueris & prouerbium
nullum dicis; nunc scimus. quia nostri omnia. & non opus est abi-
ut quis te interroget; in hoc credimus. quia adō existi. Ipse dñs paulo ante
dixerat. hęc in proverbiis locutus sum uobis. uenit hora cum iam non in
proverbiis loquar uobis. quomodo ergo isti dicunt. ecce nunc palam
loqueris & prouerbium nullum dicis; num quid hora iam uenerat.
qua non iam in proverbiis se promiserat locuturum. prorsus quod non
dum illa hora uenisse & continuatio uerborum eius ostendit. qua etiam
se habet. Hęc inquit in proverbiis locutus sum uobis. uenit hora cum
iam non in proverbiis loquar uobis sed palam de patre meo adnuntiabo
uobis. illo die in nomine meo p̄ & is. & non dico uobis. quia ego roga bo patre
de uobis. ipse enim pater amat uos. quia uos me amastis & credidistis quia
ego adō exi. & cum a patre & ueni in mundum. iterum relinquo mun-
& uado ad patrem. Cum per hęc uerba omnia adhuc illam promittat
horam qua non iam in proverbiis loquetur. sed palam de patre adnun-
abit eis. in qua hora dicit eos in suo nomine p̄ & iuro. nō & se patrem de
illis rogaturum. eo quod ipse pater amat eos quia ipsi amauerunt xp̄m
& crediderunt quod a patre scierit & ueniret in mundum. iterum relin-
turus mundum & iterum ad patrem. cum ergo adhuc promittatur
illa hora in qua sine proverbiis loquuntur uero est. cur isti dicunt.
ecce nunc palam loqueris & prouerbium nullum dicis. nisi quia illa
qua scripsit ipse non intellegentibus esse proverbia illi usq; adō non in

tellegunt ut nō & raltem non se intellegere intellegant. paruuli enim erant
 & non dum spiritualiter diudicabant quae de rebus non ad corpus sed ad
 spm pertinentibus audiebant; & deniq; de ipsa eorum aetate adhuc
 secundum interiorum hominem parua & infirma eorum monentur.
 Rerpondit ei ih̄sus modo creditis; ecce uenit hora & iam uenit ut dir perga
 mini unusquisq; in propria & mesolum relinquantur; & non sum solus.
 qui a pater mecum est; paulo ante dixi fratres relinquo mundum & uado
 ad patrem. Iunc dicit. pater mecum est; qui uadit adeum quicum illo ē.
 Sed hoc intelligenti est uerbum. non intelligenti prouerbiū. Sicutā
 quomodo paruuli non intelligunt ut cumq; fugiunt. & eis & iam sinon
 praebet quia nondum eum capiunt solidum cibum. Lacteum non denegat
 alimento; & hoc alimento est quod sciebant eum nosse omnia.
 nō opus ei esse ut eum quis interroget. quod quidem cur dixerint.
 quem potest; uidetur enim potius fuisse dicendum. non opus est tibi ut
 quem quam interrogas. non ut quis te interroget; Dixerant quippe.
 scimus quia nosti omnia & utiq; qui nouit omnia magis anescienti
 bus interrogari soleat ut interrogantes audiant quod uolunt ab eo qui
 nouit omnia. non ipse interrogans. tamquam uolens alij quid scire
 quin nouit omnia. Quid si bī ergo uult quod ei quem sciebant nosse omnia.
 cum dicere debuisse videantur. non opus est tibi ut quem quam interrogas.
 dicendum potius putauerunt. non opus est tibi ut quis te interroget;
 Quid quod utrumq; legitimur factum & interrogasse scilicet dñm.
 & interrogatum fuisse; sed hoc citio soluitur. quia hoc non ei sed illi;
 potius opus erat quorū interrogabat uel a quibus interrogabatur.
 Hęc; enim alij quorū interrogabat ut ab ei alij quid dicere. sed eos
 potius ut docere. & qui interrogabant eum uolenter ab illo alij quid dicere.
 illi profecto id opus erat. ut scirent alij qua ab illo quin ouerat omnia;
 Huius erat ergo propterea non opus erat ut eum quis interrogas.
 qm̄ nor quando interrogamur ab ei qui uolunt alij quid an ob
 scire. & ipsi in interrogacionibus eorum cognoscimus quid uelint
 dicere; opus est ergo nobis ab ei interrogari quod docere alij quid uolu
 mus. ut inquisitiones eorum quibus res pondendum est nouerimus.
 Illi autem neid quidem opus erat qui omnia nouerat. nō opus habe
 bat quod ab eo quisq; scire uella. p̄t̄ eius cognosce et interrogacionē.
 qui aprius quam interrogantur. interrogatur nouerat uolunta
 tem. sed ideo se patiebatur interrogari. ut uel eis quirtunc aderant. uel
 qui hęc siue dicta fuerant audituri. siue scripta lacturi. quae ererant

aqui bur interrogabatur ostenderet. eorum modo nos remus uel quibus non circum uenire & uer fraudibur uel quibus apud eum proficeretur accessibus; prouidere autem cogitationes hominum & ideo non opus habere ut eum qui interrogaret. Magnū dō non erat. sed magnum par uōlērērat qui ei dicebant. In hoc credimus quia adō existi. Multo autem maius erat à quod intellegendum eos uolebat extendi & crescere. Quodcum illi dixissent. uerum q; dixissent adō existi. attille patrem mecum est. nesciā patre filium cogitarent exisse. ut putarent & iam recessisse. Deinde sermonem istum magnum. prolixum q; conclu dens. h& inquit loquitor sum uobis. ut in me pacem habeatis. In mundo pressura m. habebitis. sed confidite. ego uici mundum. illud int̄um fuerat habitura ista pressura. De quo superius ut eorū ostenderet par uulorū quibus adhuc non intellegentibus. & ccl̄ud pro alio sentent̄ tabus prouerbia quodammodo esse. quae cum q; magna & diuina dixisse. At modo creditis. ecce uenit hora & iam uenit ut dispergāmini unusquisq; in propria; Ecce initium pressuræ. sed non eomodo perseveratūraturæ. Quod enim adiunxit. & in eō solum relinqutatis. non uult eō talerēre in consequence pressura. quam post eius ascensionē in mundo fuerant habitui ut relinqant eum. sed ut in illo pacem habeant permanenter in eo. non enim quando comprehensus est. tantum modo carnesua eius carnem. uerum & iam mente reliquunt fidem. ad hoc p̄tinet quod ait. modo creditis. ecce uenit hora ut dispergamini in propria & me relinqutatis. tam quam dices. tunc ita per turbamini. ut & iam quodmodo creditis relinqutatis. Venerunt̄ ad tantam desperationem. & suae pristinae fidei ut ita dixerim mortem. quanta apparuit in illo cleop̄a. qui post eius resurrectionē cum illo se loqui nesciens. & quid ei contigerit narrans. Hoc inquit sp̄rabamus quod ipse fuerat redempturis. Ecce quomodo eum reliquerant. deresendo & iam ipsam fidem qua in eum ante crediderant. In ea uero pressura quam post eius glorificationem accepto scō spū pertulerunt. non eum reliquerunt. & quamuis fugerent de uitate inciuitatem. ab ipso non refugerunt. sed ut habentes pressuram in mundo. in illo pacem tenerent. non ab ipso refuge fuerunt. sed ipso refugium potius habuerunt. Dato quippe illi r̄ scō spū factum est in eis. quod nunc dictum est eis. confidite. ego uici mundum; confidirent & ui certunt. in quo nisi in illo. non enim uiciss & ille mundum sim membra eius uincit & mundus; unde ait apostolus; gratias dō

quidat nobis uictoriā continuoq; subiecti. per dñm nūm ih̄m xp̄m qui
 dixerat suis confidite. ego uicimundum; **In c̄p sermo c̄m**
deo qd̄ sequitur. haec loquitur us est ih̄s et subleu
tis oculis in caelum dix p̄t̄ uenit h̄q; a clarificax filiū tuū
Nnte ista quae nunc sumus adiuuante dño tractatum. **Dixerat ih̄s.** ut
 & locutus sum uobis. ut in me pacem habeatis; quaenon recentio
 rapaulosuperior abeo dicta. sed omnia debemus accipere. siue
 quae cum q; illi r̄loquitur est & quo eor̄ coepit habere discipulos.
 siue certe & quo post cænam & or̄sus est. hunc admirabilem pro
 l̄xum q; s̄r̄monem; talem quippe commemorauit causam cur er
 sit locutus. ut adeum finem rectissime referantur uel omnia que
 locutus est ei. uel ea maxime quae dixit iam pro eis mortuus
 tamquam uerba nouissima. postea quam de conuiuio sc̄o ille qui
 eum subrat traditurus eḡer̄sur est. hanc ergo causam
 commendauit sermonis sui. ut in illo pacem haberent. propter quod
 totum agitur quod xp̄ianis sumus. h̄c enim pax finem temporis non
 habet & omnis pia nostra intentionis actionisq; finis ipsa erit;
 propter hanc sacramentis eius imbuimur. propter hanc mirabilib⁹ bur
 eius operibus & s̄r̄monibus erudimur. propter hanc sp̄reius pignus
 accepimus. propter hanc in eum credimus & speramus & eius amore
 quantum donat accendimur. hac pace in pressuris omnibus conso
 lamur. hac apressuris omnibus liberaamur. propter han omnem
 tribulationem fortiter sustinemus. ut in hac felicitate sine ulla
 tribulatione regnemus. merito adeam clausit uerba. quae parum
 intelligentibus discipulis erant prouerbia. intelligentur ea quando
 ei dedisse & promissum sp̄m sc̄m de quo superior ait. haec loquitur
 sum uobis apud uos manens. paracletus autem sp̄r̄ sc̄i quem mittit
 pater in nomine meo. ille uos docebit omnia. & sugḡst̄ uobis omnia
 quae cum q; dixerit uobis. h̄c nimirum futura fuerat hora illa
 quæ se promisit non iam in prouerbis loquiturum. sed palam
 de patre ad nuntiatum; Eadem quippe ipsius uerba revelante
 sp̄u sc̄o intelligentibus iam non erant futura prouerbia. neq; enī
 loquente in eorum cordibus sc̄o sp̄u. tacitus erat unigenitus
 filius qui dixit in ea hora palam se illi r̄adnuntiatum esse depa
 tre quod ei utiq; iam intelligentibus non esset prouerbium.
 Sed hoc quoq; ipsum quomodo simul loquantur in suorum spiri
 talium cordibus & di filiis & sp̄r̄ sc̄i immo ipsa trinitas quae in